

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 14. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 22/00, 102/09 и 54/10), члана 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 61/06) и члана 18. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2010. ГОДИНУ И ПОСТИЗБОРНОГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА – ОПШТИ ИЗБОРИ 2010. СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКЕ ПАРТИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Број: 03-07-6-427/11
Сарајево, 29. јуни 2012. године

САДРЖАЈ:

МИШЉЕЊЕ.....	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ.....	5
Предмет ревизије.....	5
Циљ ревизије.....	5
Обим ревизије.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	6
5.1. НАЛАЗИ.....	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ.....	12

МИШЉЕЊЕ

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је ревизију финансијских извјештаја Социјалдемократске партије Босне и Херцеговине и то: годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора одржаних у октобру 2010. године.

Руководство странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање у складу са законима и прописима и успостављање ефикасног система интерних контрола. Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо обавили у складу са ревизијским стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранције да је странка поступала у складу са Законом о финансирању политичких странака и чланом 15.10 Изборног закона БиХ.

Ревизија је на основу узорака испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Утврдили смо да Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине у извјештајном периоду није поступила у складу са одредбама члана 3. став (1), члана 8. став (1) и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештај указује да је Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине у 2010. години поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и члана 15.10 Изборног закона БиХ.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је ревизију финансијских извјештаја Социјалдемократске партије Босне и Херцеговине и то: годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора одржаних у октобру 2010. године.

Ревизија је предузета у складу са чланом 14. став (1) Закона о финансирању политичких странака, чланом 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине остварила је укупне приходе у износу од 4.799.726,96 КМ¹, чија структура је дата у следећој табели:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у укуп. прих. %
1	Чланарина	528.511,84	11,01%
2	Прилози физичких лица	146.942,69	3,06%
3	Прилози правних лица	169.089,32	3,52%
4	Приходи од имовине	658.583,97	13,72%
5	Приходи од правних лица	0,00	0,00%
6	Приходи од поклона	0,00	0,00%
7	Приходи из буџета	3.193.492,82	66,53%
	Остали приходи	103.106,32	2,15%
	Укупни приходи	4.799.726,96	100,00%

У годишњем финансијском извјештају политичка странка је исказала укупне расходе у износу од 5.794.437,68 КМ².

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине. Скраћени назив странке је СДПБиХ.

Странка је уписана у регистар Вишег суда у Сарајеву 21.03.1990. године, број уписа Р-И-1/90. Дана 16.03.1999. године, Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине је уписана у регистар Кантоналног суда у Сарајеву, под бројем Р-И-1/99.

Сједиште политичке странке је у Сарајеву, улица Алипашина 41.

Особа овлаштена за заступање странке су Златко Лагумџија, предсједник и Нермин Никшић, генерални секретар.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2010. годину је Ферид Буљубашић.

¹ Подаци из обрасца 3 (укупни приходи политичке странке) годишњег финансијског извјештаја СДПБиХ за 2010. годину који је достављен дана 28.06.2012. године

² Подаци из обрасца 4 (укупни расходи политичке странке) годишњег финансијског извјештаја СДПБиХ за 2010. годину које је достављено дана 27.06.2012.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину, организациону структуру Социјалдемократске партије Босне и Херцеговине чине:

- Главни одбор СДПБиХ Сарајево,
- 13 кантоналних и регионалних одбора,
- 2 градска одбора,
- 95 општинских одбора и
- Форум младих СДП БиХ.

3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су годишњи финансијски извјештај за 2010. годину и постизборни финансијски извјештај – Општи избори 2010. године Социјалдемократске партије Босне и Херцеговине, и то сљедећих организационих дијелова:

- Главни одбор СДПБиХ Сарајево,
- Кантонални одбор СДПБиХ Бихаћ,
- Општински одбор СДПБиХ Зеница и
- Општински одбор СДПБиХ Горажде.

Циљ ревизије је да ревизору омогући да изрази мишљење о томе да ли је Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

Обим ревизије финансијских извјештаја Социјалдемократске партије Босне и Херцеговине обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на прилоге физичких и правних лица, приходе од имовине, приходе из буџета и трошкове кампање.

4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је обавила ревизију и преглед финансијских извјештаја Социјалдемократске партије Босне и Херцеговине за период од 2004. до 2009. године, након чега су издати извјештаји о ревизији, односно извјештаји о прегледу са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама.

Након извршеног прегледа за 2009. годину, Служба за ревизију је издала Извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја Социјалдемократске партије Босне и Херцеговине са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама да странка треба поступати у складу са одредбама члана 3. став (1), члана 8. став (1) и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2010. годину, утврђено је да Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине није испоштовала препоруке из Извјештаја о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2009. годину, односно и даље поступа супротно одредбама члана 3. став (1), члана 8. став (1) и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

а) Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине прекршила је одредбе члана 3. став (1) Закона о финансирању политичких странака³.

На основу документације коју је странка током обављања ревизије финансијских извјештаја за 2010. годину доставила Служби за ревизију, утврђено је да је Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине остварила приходе од издавања имовине која није у њеном власништву, чиме је прекршила одредбе члана 3. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Ревизијом је утврђено да је Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине супротно одредби члана 3. став (1) Закона о финансирању политичких странака остварила приходе од издавања просторија у Зеници, Грачаници, Варешу, Завидовићима и Босанском Грахову, односно стана и гараже на Илици, у укупном износу од 37.138,95 КМ.

- (1) Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине остварила је приходе од издавања под закуп пословних просторија у Зеници, Улица Масарикова број 48, у износу од 29.712,00 КМ⁴. Странка је приходе које је остварила по основу издавања имовине која није у њеном власништву⁵, у финансијском извјештају пријавила као приход од имовине у власништву политичке странке.
- (2) СДПБиХ је остварила, и у годишњем финансијском извјештају исказала, приходе од издавања просторија у Грачаници у износу од 1.200,00 КМ. Увидом у Уговор о закупу пословног простора, број: 14-17-369-1/06 од 01.03.2006. године и Анекс уговора о закупу пословног простора, број: 14-17-369-2/06 од 23.02.2007. године, утврђено је да странка Предузећу “Џемик“ Грачаница издавала пословне просторије, површине 16 м² у Грачаници, улица Ахмед Паше Будимлије бр. 12.⁶
- (3) У обрасцу 3-ц (приходи од имовине) годишњег финансијског извјештаја, СДПБиХ је исказала приходе од издавања пословних просторија у Варешу у износу од 3.276,95 КМ.⁷ - Увидом у Уговор о закупу пословног простора, број: 14-17-2-3/09 од 19.01.2009. године и Анекс уговора о закупу пословног простора, број: 14-17-2-4/09 од 16.02.2009. године, које је Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине склопила са ПТП “МПМ“ Вареш, утврђено је да је странка издавала пословне просторије, површине 174 м², у Варешу, улица Армије БиХ бр. 10, и по том основу остварила приходе у износу од 3.076,95 КМ.

³ Према одредбама члана 3. ставак (1) Закона о финансирању политичких странака, политичка странка може се финансирати из следећих извора финансирања: чланарина, прилога правних и физичких лица, прихода од имовине у власништву политичке странке, буџета БиХ за финансирање парламентарних група сходно члану 10. закона, као и из ентитетских буџета и свих њихових нижих јединица сходно ентитетским законима, добити од прихода предузећа у власништву политичке странке.

⁴ Пословни простори у Зеници су издати следећим правним и физичким лицима: „Дубровник“ д.о.о. Зеница, „Интерцонс“ д.о.о. Зеница и Адвокат Далибор Тиквина.

⁵ СДПБиХ није доставила документацију о власништву над просторијама које издаје у Зеници.

⁶ СДПБиХ није доставила доставила документацију о власништву над просторијама које издаје у Грачаници.

⁷ На основу мишљења Сектора за правне послове и провођење закона о сукобу интереса, Одсјека за правне послове, број: Sl.05-1-78/12 од 04.06.2012. године, документација о власништву над просторијама коју је СДПБиХ доставила Централној изборној комисији Босне и Херцеговине (копија Катастарског плана КО Вареш издата од Општинске геодетске управе Вареш дана 19.05.2005. године и Рјешење о утврђивању обавезе плаћања накнаде за кориштење градског грађевинског земљишта број: 02/4-255/05 од 04.03.2005. године), је непотпуна и не може се са сигурношћу утврдити да ли над некретнинама СДПБиХ има право својине.

- Такође је утврђено да је СДП БиХ у Варешу, у периоду од 01.04.-30.04.2010. године, издавала просторије физичком лицу и по том основу остварила приходе у износу од 200,00 КМ.

- (4) Увидом у годишњи финансијски извјештај, утврђено је да је СДПБиХ исказала приходе од издавања просторија у Завидовићима у износу од 250,00 КМ.⁸ Правно лице “Шека-Аларм“ д.о.о. Завидовићи је на основу Уговора о закупу пословног простора, број: 14-17-306-2/2007 од 03.12.2007. године и Анекса уговора о закупу пословног простора, број: 14-17-306-3/2007 од 07.04.2008. године, користило пословне просторије – собу бр. 10 у згради “Стара Општина“, улица Пинкаса Бандта бб. Странка је по основу издавања ових просторија, остварила приходе у износу од 250,00 КМ.
- (5) У годишњем финансијском извјештају Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине је исказала приходе од издавања просторија у Босанском Грахову у износу од 1.800,00 КМ.⁹ Општински одбор Демократског народног савеза Босанско Грахово је на основу Уговора о закупу пословних просторија, број: 01-18/08 од 30.07.2008. године, користио пословне просторије, површине 38 м², у улици Маршала Тита бр. 13. Странка је по основу издавања ових просторија, остварила приходе у износу од 1.800,00 КМ.
- (6) Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине је у годишњем финансијском извјештају исказала приходе од издавања стамбеног простора и гараже на Илици у укупном износу од 900,00 КМ.¹⁰
- Увидом у Уговор о закупу стамбеног простора од 01.03.2010. године, утврђено је да је СДПБиХ издавала стан физичком лицу у улици Босанских газина бр. 29, површине 38 м², и по том основу остварила приходе у износу од 300,00 КМ.
  - На основу Уговора о најму гараже, број: 01-92-12/09 од 30.12.2009. године, утврђено је да је СДПБиХ остварила приходе од издавања гараже, која се налази у Улици др. Пинтола, у износу од 600,00 КМ.

б) Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине прекршила је одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака¹¹.

- (1) На основу прегледа и контроле додатне документације, утврђено је да су одбори Социјалдемократске партије Босне и Херцеговине користили без накнаде или по повољнијим условима просторије општина, што је супротно одредбама члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

⁸ На основу мишљења Сектора за правне послове и provedбу Закона о сукобу интереса, Одсјека за правне послове број: Sl.05-1-78/12 од 04.06.2012. године, документација о власништву над просторијама коју је СДПБиХ доставила Централној изборној комисији Босне и Херцеговине (Рјешењем о преносу пословног простора Општинског секретаријата за буџет Општине Завидовићи број: 06-374-3/82 од 16.02.1982. године), је непотпуна и не може се са сигурношћу утврдити да ли над некретнинама СДПБиХ има право својине.

⁹ На основу мишљења Сектора за правне послове и provedбу Закона о сукобу интереса, Одсјека за правне послове број: Sl.05-1-78/12 од 04.06.2012. године, документација о власништву над просторијама коју је СДПБиХ доставила Централној изборној комисији Босне и Херцеговине (Извод – препис посједовног листа Одјела имовинско-правних послова, Одсјек за катастар и геодетске послове Општине Босанско Грахово од 13.03.2008. године), је непотпуна и не може се са сигурношћу утврдити да ли на некретнинама СДПБиХ има право својине.

¹⁰ СДПБиХ није доставила документацију о власништву над имовином.

¹¹ Државни, ентитетски и кантонални органи, органи Брчко Дистрикта БиХ, органи општинских и мјесних заједница, јавне институције, јавна предузећа, хуманитарне организације, анонимни донатори, вјерске заједнице, као и правна лица у којима уложени јавни капитал износи најмање 25% не могу финансирати политичке странке.

- Општински одбор СДПБиХ Илиџа је у периоду од 01.01. до 31.12.2010. године користио без накнаде просторије Општине Илиџа, површине 32 м².
Дана 07.10.2009. године, ОО СДПБиХ Илиџа је са Општином Илиџа склопио Уговор о закупу пословног простора, број: 01-76-10/09. Уговором је дефинисано да ће ОО СДПБиХ Илиџа, почев од 01.10.2009. године па до 30.09.2012. године, користити пословни простор површине 63,00 м², по цијени која је уговорена у износу од 2,00 КМ по м², односно 10% од почетне цијене закупа по м² која износи 20,00 КМ за екстра зону у којој се налази наведени пословни простор. Кориштењем пословног простора по цијени која је испод почетне, Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине је примила прилог Општине Илиџа у износу од 6.912,00 КМ.
- ОО СДПБиХ Ново Сарајево је током 2010. године користио без накнаде просторије Општине Ново Сарајево, површине 102,20 м². Према Одлуци о додјели на кориштење пословних простора и висини и начину плаћања закупнине пословних простора на којима право располагања има Општина Ново Сарајево („Службене новине Кантона Сарајево“, број 29/07) најнижа висина закупнине по м² за прву пословну зону износи 12,00 КМ. Неплаћањем закупнине за вријеме кориштења пословног простора Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине је примила прилог Општине Ново Сарајево у износу од 14.716,80 КМ.
- Општински одбор СДПБиХ Илијаш је на основу одлуке број: 05-23-2142/03 од 02.06.2003. године користио без накнаде просторије Општине Илијаш, површине 33,80 м².

На основу информација које су доставиле општине, утврђено је да сљедећи одбори СДПБиХ користе, без накнаде, просторије општина: Гламоч, Доњи Вакуф, Сански Мост, Јабланица, Босанска Крупа.

- (2) Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине примила је прилоге анонимних донатора у укупном износу од 2.340,00 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.
  - Према подацима из пословних књига и извода са донаторског рачуна ГО СДПБиХ, утврђено је да је странка примила већи број прилога физичких лица у износима нижим од 100,00 КМ за које не посједује податке о донаторима, у укупном износу од 2.020,00 КМ. Средства су уплаћена на донаторски рачун странке у периоду од 15.07.2010. до 01.10.2010. године.
  - Главни одбор СДПБиХ је путем донаторског рачуна примио и прилоге анонимних донатора у износима изнад 100,00 КМ, у укупном износу од 320,00 КМ, што је и исказао у годишњем финансијском извјештају.
Увидом у изводе са донаторског рачуна утврђено је да су на овај рачун уплаћена два прилога у износима од 100,00 КМ, односно један прилог у износу од 120,00 КМ. Служба за ревизију је, такође, утврдила да на изводима нису наведени подаци о донаторима, односно да СДПБиХ не располаже подацима о донаторима.¹²
- (3) Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине је у 2010. години из буџета Општине Горажде примила средства за плаћање закупнине у укупном износу од 1.950,00 КМ. Обзиром да се приходом из буџета сматра само приход дефинисан чланом 3. став (1) тачка д) и чланом 10. Закона о финансирању политичких странака, а да су средства примљена за плаћање закупнине, Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине је

¹² Странка не посједује уплатнице нити друге документе на основу којих би утврдила идентитет донатора.

примајући ова средства прекршила одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

ц) Странка је прекршила одредбе члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављене ревизије годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину, утврђено је да странка није водила потпуне и адекватне евиденције о својим приходима и расходима, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

(1) Ревизијом је утврђено да СДПБиХ има отворен девизни рачун у Вакуфској банци, који није евидентиран у пословним књигама странке. На основу документације утврђено је да је на овом рачуну странка на дан 01.01.2010. године имала средства у износу од 665,45 КМ. Увидом у аналитичке картице девизног рачуна, утврђено је да су средства уплаћена на овај рачун 2002. године, а да странка о томе није имала сазнања, као и да нису вршена књижења пословних промјена. Средства су са овог девизног рачуна исплаћена дана 29.09.2010. године, односно пренесена су на трансакциони рачун СДПБиХ, када је приход и књижен. Странка путем овог девизног рачуна није остварила промет у периоду од 30.09. до 31.12.2010. године.

Такође је утврђено да ОО СДПБиХ Бихаћ у својим пословним књигама води салдо на трансакционом рачуну у износу од 69,46 КМ, који је према подацима који су Служби за ревизију дати током обављања ревизије угашен 2006. године.

(2) Увидом у пословне књиге Главног одбора СДПБиХ, утврђено је да сви расходи нису књижени у моменту настанка обавезе, односно да су и трошкови настали у 2009. години, а плаћени у 2010. години књижени у пословним књигама за 2010. годину. Такође је утврђено да сви трошкови настали у 2010. години нису евидентирани у моменту настанка обавезе.

Ревизијом финансијских извјештаја за 2010. годину, утврђено је да је Главни одбор СДПБиХ у пословним књигама за 2010. годину евидентирао трошкове консултантских услуга по рачуну из 2009. године у укупном износу од 47.999,00 КМ. Наиме, странка је у пословним књигама за 2009. годину евидентирала само трошкове у износу од 16.000,00 КМ, односно само износ плаћених обавеза, док је разлику обавеза по основу консултантских услуга платила и књижила у 2010. години.

Исто тако, утврђено је да трошкови закупнине за просторије које су користили одбори СДПБиХ у укупном износу од 7.746,32 КМ, трошкови електричне енергије и птт услуга за децембар 2010. године нису евидентирани у пословним књигама за 2010. годину, односно обавезе странке су исказане у мањем износу у односу на стварне.

(3) На основу обављене ревизије сматрамо да Главни одбор СДПБиХ није успоставио адекватне евиденције о приходима из буџета, што је довело до погрешног исказивања прихода странке у пословним књигама.

Увидом у Главну књигу Главног одбора СДПБиХ утврђено је да су у оквиру главне књиге умјесто аналитичких картица о приходима из буџета, успостављене евиденције о Приходима КО/ОО за платни фонд и Приходима за фонд солидарности од КО/ОО. Ревизијом је утврђено да Главни одбор СДПБиХ на овим контима евидентира приходе из буџета која припадају Главном одбору странке након расподеле средстава.

Такође је утврђено да странка сва средства која прими из буџета свих нивоа власти, евидентира на конту 3085 – Текуће обавезе за буџет. Након што изврши расподелу

средстава између Главног одбора (за платни фонд и фонд солидарности) и нижих организационих одбора странке, странка врши поврат новчаних средстава на трансакционе рачуне одбора, односно врши књижење прихода у пословним књигама Главног одбора и нижих организационих одбора странке.

Увидом у пословне књиге Главног одбора СДПБиХ утврђено је да је на конту 3085 – Текуће обавезе за буџет на дан 31.12.2010. године исказан салдо од 185.478,00 КМ, што имплицира да ни Главни одбор, а ни нижи организациони одбори странке нису исказали приходе из буџета у својим пословним књигама у износу од 185.478,00 КМ.

Из свега наведеног, сматрамо да странка није водила одговарајуће евиденције о својим приходима, односно да треба успоставити књиговодствене евиденције које ће обезбједити правилно финансијско извјештавање.

Ревизијом је утврђено да обрасци годишњег финансијског извјештаја нису попуњени у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, чиме су прекршене одредбе члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака.

- (4) Служба за ревизију је утврдила да Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине није образац 2 (преглед промета свих трансакционих рачуна политичке странке) попунила у складу са чланом 11. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Ревизијом је утврђено да СДПБиХ није правилно исказала стање и промет остварен путем девизног рачуна странке у Raiffeisen bank d.d. СДПБиХ је у обрасцу 2 исказала сљедеће податке: стање на дан 01.01.2010. године у износу од 89,40 КМ, промет улаза 180.692,75 КМ, промет излаза 180.550,48 и стање на дан 31.12.2010. године у износу од 231,67 КМ. Према подацима из пословних књига, странка је на девизном рачуну на дан 31.12.2010. године имала средства у износу од 3.276,61 КМ. Међутим, увидом у картице промета путем девизног рачуна у Raiffeisen bank d.d.¹³, које су током обављања ревизије предочене ревизорима, утврђено је да је СДПБиХ на девизном рачуну на дан 31.12.2010. године имала средства у износу од 2.266,93 КМ.

На основу наведеног, утврђено је да странка није пословне промјене правилно евидентирала у својим пословним књигама, односно није ускладила књиговодствено стање новчаних средстава са стањем средстава на девизном рачуну.

- (5) Ревизијом је утврђено да странка није у обрасцу 3-а (прилози физичких лица) исказала податке о донаторима, односно није навела јединствене матичне бројеве за сва физичка лица која су дала прилог СДПБиХ, чиме су прекршене одредбе члана 14. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.
- (6) Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине није правилно исказала режијско–административне и остале трошкове у обрасцу 4-1 годишњег финансијског извјештаја, чиме су прекршене одредбе члана 21. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

- Ревизијом је утврђено да Главни одбор СДПБиХ није у својим пословним књигама и годишњем финансијском извјештају исказао трошкове електричне енергије за децембар 2010. године у износу од 1.613,48 КМ¹⁴.

¹³ Картице промета за 01.01. - 31.12.2010. у EUR, GPB, DKK и SKK

¹⁴ Рачун број: 1191/2010 од 31.12.2010. године у износу од 1.887,77 КМ

- Увидом у пословне књиге КО СДПБиХ Бихаћ утврђено је да странка није евидентирала нити у годишњем финансијском извјештају исказала трошкове ПТТ услуга за децембар 2010. године.
- ОО СДПБиХ Зеница у пословним књигама за 2010. годину није правилно евидентирао, нити у обрасцу 4-1 годишњег финансијског извјештаја исказао трошкове комуналних услуга. Наиме, увидом у аналитичку картицу конта утврђено је да је на трошковима комуналних услуга исказан негативан салдо (-1.537,24 КМ), односно да су током године сторнирани трошкови комуналних услуга за износ фактурисаних трошкова правним лицима-закупцима просторија у Зеници (електрична енергија, вода, одвоз смећа и др.).
- Контролом је утврђено да СДПБиХ није у обрасцима режијско-административних и осталих трошкова, односно у обрасцу укупних расхода исказала трошкове закупа пословних просторија које је користио ОО СДПБиХ Б.Нови/Н.Град за новембар и децембар 2010. године у износу од 480,00 КМ.
Странка, такође, није исказала обавезе по основу закупнине према Општини Нови Град на дан 31.12.2010. године, чиме је прекршила одредбу члана 23. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Напомене:

Социјалдемократска партија БиХ је током 2010. године примила средства од иностраних донатора за реализацију пројеката, у износу од 90.555,66 КМ, што је приказано у наредној табели:

ДОНАТОР	ИЗНОС	ДАТУМ
Olof Palme International Center, Шведска	22.812,16	04.01.2010.
Лабуристичка партија, Велика Британија	13.412,69	29.01.2010.
Лабуристичка партија, Велика Британија	54.330,81	18.05.2010.
УКУПНО:	90.555,66	

Дана 04.01.2010. године, Социјалдемократска партије БиХ је примила средства од Олоф Палме Интернационал Центер за пројекат “Правда радницима сада“, који је проводио Форум синдикалних активиста СДПБиХ.

Социјалдемократска партија је дана 29.01.2010. године примила средства од Лабуристичке партије, по пројекту који је проводио Форум младих СДПБиХ. Такође, дана 18.05.2010. године странка је од Лабуристичке партије примила средства за пројекат “Телефонска анкета“.

Трошкови предизборне кампање

Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине је поступила у складу са одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, односно у сврху изборне кампање је потрошила 1.540.364,53 КМ. Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ¹⁵ по бирачу у сваком изборном

¹⁵ Члан 15.10 став 2 прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјекат има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове

кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине је у сврху изборне кампање могла да потроши 3.196.681,90 КМ

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Социјалдемократској партији Босне и Херцеговине да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а особито на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да поступа сукладно одредбама чланка 3. ставак (1), чланка 8. ставк (1) и чланка 11. ставк (1) и ставак (3) Закона о финансирању политичких странака и то:*
  - *да не остварује приходе од имовине која није у власништву странке,*
  - *да не прима забрањене прилоге,*
  - *да води евиденције о својим приходима и расходима, и*
  - *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*
- *да у складу са законским прописима врши редован попис на дан 31.12. сваке године,*
- *да приходе у својим пословним књигама евидентира у складу са контним планом, као претпоставку за правилно финансијско извјештавање.*

Мишљења смо да је странка требала у оквиру помоћне класе водити евиденције о приходима у складу са својим потребама, а да у оквиру главне књиге приходе евидентира у складу са прописаним контним планом.

Исто тако, препоручујемо да странка усклади своје аналитичке евиденције о новчаним средствима (трансакциони и девизни рачуни) са банкама, односно да промет и стање на девизним рачунима евидентира у складу са рачуноводственим прописима и изводима из банака.
- *да успостави помоћне евиденције о наплаћеној чланарини посебно за сваког члана странке за сваку годину¹⁶,*
- *да КО СДПБиХ Бихаћ својим актом пропише максималан износ потрошње услуга мобилних телефона, те да за свако прекорачење прописаног износа донесе рјешење и задужи лице у пословним књигама, односно да се трошкови птт услуга терете само за износ одобреног износа трошкова¹⁷, и*
- *да за прикупљање прилога правних и физичких лица у земљи користи трансакционе рачуне странке¹⁸.*

Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина

¹⁶ Нису тачно евидентирани уплате чланарине за чланове странке појединачно. Ревизијом су утврђена мања неслагања у приходима од чланарине, која, с обзиром на укупан приход странке, нису значајна.

¹⁷ Ревизијом је утврђено да је физичко лице вршило плаћање прекораченог износа директно добављачу, те да странка у пословним књигама није вршила правилно књижење пословних промјена.

¹⁸ Донације у износима од 5,00 до 100,00 КМ су прикупљане на девизни рачун СДПБиХ у КМ

Имајући у виду да је и у претходним извјештајима о прегледу и ревизији Служба за ревизију дала препоруке за отклањање утврђених неправилности, а да политичка странка није испоштовала дате препоруке, препоручујемо Социјалдемократској партији Босне и Херцеговине да у што краћем року:

- *ријешити питање власничко-правних односа над некретнинама које посједује, користи и са њима располаже.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине је доставила примједбе на Прелиминарни извјештај о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину и постизборног финансијског извјештаја – Општи избори 2010. Странка је уз примједбе доставила и исправљене обрасце годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину, чиме је већим дијелом отклонила недостатке у попуњавању годишњег финансијског извјештаја.

У складу са одредбама члана 13. став (3) Закона о финансирању политичких странака и препорукама Службе за ревизију, Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине је у јуну 2012. године извршила поврат прилога правним лицима које је прикупила током 2010. године супротно одредбама члана 8. став (2) Закона о финансирању политичких странака, у укупном износу од 24.500,00 КМ.

Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине је, такође, извршила поврат више уплаћеног износа прилога који је примила супротно одредби члана 5. Закона о финансирању политичких странака, у износу од 186,00 КМ, чиме је поступила у складу са препорукама Службе за ревизију.

Служба за ревизију је све аргументоване примједбе Социјалдемократске партије Босне и Херцеговине уважила и у том дијелу измијенила налазе.

Захваљујемо се овлашћеном лицу за финансијске извјештаје и запосленим у Главном одбору Социјалдемократске партије Босне и Херцеговине на доброј и коректној сарадњи током обављања ревизије финансијских извјештаја

Хасида Гушић – шеф Службе за ревизију

Сања Чабрило – ревизор

Велиборка Кењић – ревизор

Анела Бурџовић–Капић – помоћник ревизора